

സാഹിത്യവിലാസം.

(രണ്ടാംഭാഗം.)

കവിമണി, കെ. സി. കുട്ട്യപ്പനമ്പ്യാർ.

“കാമംവളൻ ജട നല്ലപധാനമാക്കി
 ക്ഷാമം വപുസ്സൊരു പഴുത്തുണിയാൽ മറച്ചു,
 ശ്രീമന്ത്രിഃലാകസുകൃതാകൃതി വൃദ്ധനേക-
 നാമണ്ണിലുണ്ടുടൽ മറന്നു കിടന്നിടുന്നു.
 പാരാം ലതയ്ക്കു നിലതില്ലിനു തായീഃവരാം
 നാരായണന്റെ ജനകൻ ജഗദേകവന്ദ്യൻ
 കാരാഗൃഹത്തിൽ മതി നിർവൃതിപൂണ്ടുവാഴും
 ധീരാഗ്രഗണ്യനവതാ വസുഃഭവതത്രേ.”

എന്നീവിധം സ്വഭാവോക്തിസാധകങ്ങളും സഹ
 യോഗ്യയാഗ്യാദകങ്ങളുമായ വണ്ണനകൾ ചെറും സാധാ
 രണനായ ഒരു കവിയുടെ തൂലികക്കു ശക്തങ്ങളല്ല.

“ലോകംസുഖാസുഖമയം കരുതുന്നതായാൽ
 ശോകത്തിരില്ലവഴി;ശാശ്വതമല്ലിതൊന്നും
 നാകത്തിലുണ്ടു നരകം, നരകത്തിലുണ്ടാം
 നാകം;മതഃകലിതമീസുഖദുഃഖഭേദം”. എന്നു പാടു
 ന്ന നമ്മുടെ കവിമണി

“Mind is its own place, and in itself can make a
 heaven of hell, a hell of heaven” എന്ന മിൽട്ടൺ
 മഹാകവിയുടെ Paradise Lost എന്നു മഹാകാവ്യത്തി
 ലെ വരികളെയാണ് തമ്മെക്കൊണ്ടു അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നതു.
 ഒരിംഗ്ലീഷ് വിദ്യാലയത്തിന്റെ വാതിൽ കടക്കുകപോലും
 ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത ശ്രീമാൻ കുട്ടപ്പനമ്പ്യാരുടെ റം ഗ്ലോ
 കം, പായാതു പൌരസ്കൃപാദി ദേശഭേദങ്ങളോ ശീതോ
 ണ്ണാദി മേഖലാ ഭോഷങ്ങളോ സമുദ്രതരംഗാദി തടസ്ഥ

ങ്ങളോ വശ്യവാക്കുകളായ വാസനാ കവികളുടെ ആശയവൈപുല്യത്തിനു പരിചന്ദികളല്ലെന്ന പരമാർത്ഥത്തെ പ്രസ്താവും പ്രശംസിക്കുന്നു.

“സൃഷ്ടിവൈഭവംകൊണ്ടു തിർരം ചരാചര-
സൃഷ്ടിയിൽ ധാരാവിനും സംശയം ജനിപ്പി”ക്കുന്ന

‘പഴയ തൂലിക’യെ ആസ്പദിച്ചുഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ള രണ്ടാമത്തെ കവിത, “ദേവകിയുടെ പുത്രഭക്തം” “ബന്ധനസ്ഥനായ അനീരുല” തോടെന്നുപാലെ വള്ളത്തോൾ മഹാകവിയുടെ “പുരാണങ്ങൾ” എന്ന കാവ്യമത്സ്യീയാടു സസൗഹൃദം കിടപിടിക്കത്തക്ക യോഗ്യതയാടു കൂടിയതാണ്.

“കൂജന്തം രാമരാമേതി മധുരം മധുരാക്ഷരം
ആരുഹ്യകവിതാശാഖാം വന്ദേ വാല്മീകീകാകീലം”
“മാനീഷാദപ്രതിഷ്ഠാം തപ മഗമശ്ശാശപരീസ്സമാഃ
യൽക്രൗഞ്ചമിഥുനാദേക മവധീഃകാമമോഹിതം.”

എന്നിങ്ങിനെ വാല്മീകീമഹഷിയുടേയും വേദ വ്യാസൻറയും തൂലികകളെ ആരാധനം ചെയ്തു ഗീർ്യാണ പാദങ്ങളെ കൈരളീശീതകളീലക്കു നമ്മുടെ കവിമണി എത്ര ഹൃദയംഗമമായ വിധത്തിൽ ഭാഷാന്തരീകരണം ചെയ്തിരിക്കുന്നുവെന്നു നോക്കുക:—

“ചൊല്ലാളും കവിതാഖ്യശാഖിയിലിരുന്നുകൊ-
ണ്ടല്ലാസപൂർ്വ്വം “രാമരാമേ”തി കൂജിച്ചതാൻ
നീരസ്രനിത്യാനന്ദ പീയൂഷചാരാശിതൻ
പൂരത്തിൽ ചരാചരവ്രാതത്തെ കുളിപ്പിച്ചു

താകീചന്ദ്രനായ്ത്തിൻ വാല്മീകീമഹാകവി-
 കോകീചത്തിന്റെ ദിവ്യ തൂലിക ജയിക്കുന്നു”
 “ലീലയിലുദ്യമമാം പക്ഷിയെപ്പണ്ടു വേടൻ
 ഘോരയാ ശരമെയ്യു കൊന്നതു കണ്ടുനരം
 ആരുടെ മനഃശ്ലാകം ശ്ലോകമായ്ത്തിൻ;പാരിൽ
 പേരറ്റസാധിച്ചുത്തിൻ സാരസ്യായഭുവജനം;
 ആ മഹാമുനിയായ മാദിമ കവീന്ദ്രന്റെ
 കോമളകീർത്തിയാകും തൂലിക ജയിക്കുന്നു.”

“വാരിരാശിയിൽ തിരഃപാലുള്ളിലുദിച്ചൊടുങ്ങി”യ
 “വിചാരവൈചിത്ര്യം”

“ഉപകാരിണിയാണു മാതസ
 വ്യഥ, ദാരിദ്ര്യമനസ്സമല്ലതാൻ” എന്ന ജീവിത രഹ
 സ്വതത്വത്തെ

“അഥവാ ഭൂമി ജന്തു ഭൂമിയായ്
 ക്ഷണിക്കുന്നതു നന്മയാല്ലഭം
 കുറുപാവതു പൊന്നെരിഞ്ഞിടും
 കനലിൽ പുകുരുകമ്പൊളുളയൊ?”
 അതുമല്ലസുഖത്തിനുള്ളതാം
 ധീമ പാരിൽ ഞാഹുഭൂമിപ്പൊലോം!
 മണിദീപമഹത്വമാരിട-

മിതളില്ലാത്ത മുറക്കറിഞ്ഞിടേറ്റു എന്നിത്യാദിക
 ഉായ “അത്മാന്തരത്യാസ”ങ്ങളെക്കൊണ്ടു സമർത്ഥിക്ക
 ക്കണം,

“അമൃതം ധന്യാശ തൈദിദം
 പശിമിൽ പെട്ടുലേ തൃപ്തിയാൽ

ഉപലബ്ധസുഖം കഴിഞ്ഞുപോ-
മുചിതം ജീവിതമാണു ജീവിതം" എന്നു സാധിക്കുകയും

തരസാ പരകീയ പീഡയിൽ
കനലിൽ കാട്ടിയ വെണ്ണുപാലവേ
ഉരുകി മുട്ടുമൊഷ്ടരൂപമാ-
യൊഴുകും മാനസ മെത്രപാവതം! അന്നായിത്താ
ന്തെന്നെ പരിത്രപ്തി പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

“ശരൽക്കാലത്തിലെ പ്രഭാതം” എന്ന നാലാമത്തെ സാഹിത്യസന്താനം.

“സ്വഭാവസുന്ദരപ്രഭാവമാളി”നതും
“ദേവികലസുഖവിചാസലാളിത”വും
“കവിമനോധർമ്മ വിഭവസങ്കേത”വും
“ശരൽപ്രഭാതംപോലശേഷമാഹന”വും
തന്നെയായിരിക്കുന്നുണ്ടു.

തനിക്കു നാശമൊട്ടുത്തിരിക്കിലും
തനിച്ചുതാൻ സുഖം പരക്കു നൽകിട്ടും

* * * *

കലാകലാപനാം സുധാകര”നെക്കുറിച്ചു ചെയ്തിരിക്കുന്ന “തിദർശനം”ദ്രഷ്ടാന്തം ശ്രീമാൻ കുട്ട്യപ്പനമ്പ്യാരുടെ കവിതപദ്ധതിയെക്കുറിച്ചും ഒരു നിദർശനമായിരിക്കുന്നുണ്ടു.

അഞ്ചാമത്തെ കൃഷ്ണനായ “ഭക്തിമാഹാത്മ്യം”ലാളിത്യംകൊണ്ടും മാധുര്യംകൊണ്ടും ഒരുത്തകാവ്യമാ

യിട്ടുണ്ടെന്നു പറയാതെ തിവൃത്തിയില്ല. ഭിജംഗപ്രയാ-
തം" വൃത്തത്തിൽ വിചാരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കാരോ പദ്യങ്ങ-
ളും കൃഷ്ണഗാഥയിലെ

“ചലൽകന്തളം ചഞ്ചലാപാംഗരമ്യം
മിളൽകണ്ഡലോല്ലാസിഗണ്ഡാഭീരാമം
മുദുഃസ്തോമതന്മുഖാംഭോരഹം തേ
സ്മൃതിക്ലായുരണം മരിക്കുന്നുനരം” എന്നിങ്ങിയെ

യുള്ള ഭാഗങ്ങളുടെ പ്രതിധ്വനിയെ വായനക്കാരുടെ കണ്ണു-
പുടങ്ങളിൽ മുഴക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കും.

“പാരംകഷ്ടമീമട്ടുകണ്ടന്തരാതിർ-
ഭരംശകയാമകയാറകങ്കരിച്ചു.”

“സുജാതാംഗിസർപ്പംഗ്രഹിച്ചാശുചഃപഃതാ-
രുജാക്രാന്തയാച്ഛിന്തയാൽ താന്തയായാൾ”

എന്നിത്തരം അനുപ്രാസങ്ങൾ മുതലായ ശബ്ദഭംഗിയും

യോപുണ്ണയാംഭൃഷ്ടി, വാഷ്ടം വിവേകം,
സ്മയാസംഗമില്ലാതഴും ശാന്തഭാവം,
പ്രിയാഭാഷണഃ, ഭക്തിസമ്പത്തി, തോജോ-
മയാകാരമാത്മാനഭൂതിപ്രസാദഃ;
തഥാസത്യബാധം, സദാകൃഷ്ണവീചാ-
കമാലാപമിത്യാഭിമിഹ്നങ്ങളുടെ
വ്യഗ്രഹീനരാംഭേരൻ വീതസ് പൃഥന്മാർ
യഥാഭിഷ്ടയാരാജുഗധം ഗമിച്ചു”. എന്നീചിധം

വണ്ണനാ വൈശദ്യവും, ഇക്കവിതയിൽ ധാരാളമായുണ്ടു-
എന്നാൽ:—

കുലിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന തുക സ്പെഷ്യലി
 കളിക്കുന്ന തൻകൊച്ചുതങ്കത്തിനായോ!
 അഭിമാനമില്ലാത്തവരും കൂടെ കൈവിട്ടു
 ഞങ്ങളെപ്പറ്റി കേൾക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ” എന്നു വായി

ക്കുമ്പോൾ, വിഷ്ണുഭക്തരുടെ മാതൃഹൃദയശൃത്യയെ
 യോജിപ്പിച്ച് കരസപരസം എന്തിക്കു തോന്നിയിരിക്കുന്നുവെ
 നുകൂടി ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കാതിരുന്നില്ലാൻ നിർദ്ദാഹമില്ല.

പിന്നെത്തെ പ്രബന്ധം മഴക്കാലത്തിന്റെ ആരം
 ഭത്തെ കുറിച്ചാണ്. “വസന്തതിലകം വൃത്തത്തിൽ പ
 ത്ത ശ്ലോകങ്ങളും ശാർദൂലവിക്രീഡിത”ത്തിൽ കരന്യപ
 ദ്രവ്യമാണിതിലുള്ളതു. അന്യപദത്തിലെ ആശയങ്ങളു
 ടെ ഉല്ലേഖം കന്നമാത്രംകൊണ്ടുതന്നെ പ്രണേതാവി
 ന്റെ പ്രവീണത പ്രത്യക്ഷമാക്കുന്നതാകുന്നു.

“ഭക്തന്റെ ഭക്തർ” എന്ന ഏഴാമത്തെ ഖണ്ഡം
 നമ്മുടെ കവിവർണ്ണന്റെ വാസനകളും വൈഭവ്യത്തി
 നും കത്തവണ്ണം വിശദമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഭക്തർക്കായ ഭഗ
 വാന്റെ ക്രോധഭയകരതപത്തെ വർണ്ണിക്കുന്ന 9ഉം,
 10ഉം, 11ഉം, 12ഉം ശ്ലോകങ്ങളും

“കരാഞ്ചലത്തിൽ കഴിയെക്കലച്ചതാ-
 യരാളമാം ചാരുരരാശത്തെത്താടും
 ധരാതന്ത്രജാവരണാത്മമാലയാൽ
 വരാഭുകാലം വിരിയാറിടത്തൊടും”
 ഹിതാഹിതാവഹ്ലിയിലും സമാനമാ-
 യതാനന്തമാകും നിലയോടു, മെപ്പൊഴും

നിതാന്തമുൾത്താർകവരും സുധാമയ-
 സ്ത്രീതലേ തുകും വദനാംബുജത്തെന്താടും,
 അഗണ്യതൈപുണ്യമൊടും വിളിങ്ങിടും
 പ്രശന്തശ്യാഗാരരസൈസകജീവിതം,
 അഗർഹിതാനേകഗുണൈഃപലഭാജനം
 ജഗത്രചീമംഗളജീവനൈഃഷധഃ;
 കാലാന്തിദാനം മിഥിഃചന്ദ്രനന്ദിനി
 വിചാസജീവാതു, കൃപാരസാസ്തദം,
 തുലാവിഹിനാമലകീർത്തികന്ദ, മു-
 ജപലായ്ഃതജോമിധി, രജനന്ദനൻ,
 നിരമയാകാര, നമയയവൈഭവൻ,
 ധരാതലാലംകൃതി, രാമചന്ദ്രനെ”

എന്നിങ്ങിനെ അനിവൃച്ഛനീയങ്ങളായ രസസ്ഥായി
 ഭാവോദികളടങ്ങിയ “കളക”വും തമ്മിൽ ഒന്നു തട്ടിച്ചു
 യോജനനതായാൽ സഹൃദയലോകം ആനന്ദസുധാസാ
 ഗരത്തിൽ നിമഗ്നമാകാതിരിക്കയില്ല.

“ആശ”യോടുള്ള ഒരു സംബോധനമാണ് പിന്നീ
 ടുള്ളതു. ആദ്യന്തം ആശയ വൈശിഷ്ട്യസംപൂർണ്ണമായ
 ഞരം “കേകാ”ലാപം ശ്രേഷ്ഠതാപരമകാഷ്ഠയെ പ്രാപി
 ക്കുന്നതു അതിന്റെ അന്ത്യപാദങ്ങളിലാണ്. കവിയുടെ
 സംബോധനവും അർത്ഥമനവും ഇങ്ങിനെയാണ് സ
 മാപിക്കുന്നതു.

“മോഹജീവാതോ! ധർമ്മസനാക്രൂര്യമുകേതോ!
 സാഹസോദയഭൃമ! ദൈവജന്യസർവ്വസപഃമ!

തീതാനിജഗത്തിന്റെ തീവ്രവൈശ്വസമാശ്ലേ
നീ താനിജഗത്തിന്റെ ഭൂഘടകൂടവസം!”

കമ്പതാമത്തെ “ജീവകാരുണ്യം”

പ്രണേതാവിന്റെ പാവനജീവിതത്തിന്റെ വിജയ
രഹസ്യത്തെ പരാമർശിക്കുന്നു.

“സാന്ദാർബ്ധസൗജന്യ രഹസ്യമായും
പേരാൻപുണ്യാദയകന്ദമായും
സപരാജ്യസാമ്രാജ്യ പതാകയായും
ആരാൽജയിപ്പു കരുണാവിലാസം” എന്നു നല്ല
തിരുണ്ണം തേൻ ധരിച്ചിട്ടുള്ള കവിമണി,

സാമത്വമെന്തിന്നുകെന്തിതെന്തി-
ന്നീമന്നിൽ മന്ത്രിനു മഹാധിപത്യം?
കാമം മിളൽ ഭൂതദയാർദ്രനായാൽ
ആ മന്ത്രിതരേ ഭൂവിധത്യ ധത്യൻ”

എന്ന ആത്മനിർവൃത്യലംഭാവം അനുഭവമാക്കിയി
രിക്കയാണെന്നു തോന്നുന്നു. അതുകൊണ്ടായിരിക്കണം,

“കര, കീതച്ചിടരം നട, നിന്ദ്രമാം
നര, ചിരംപരിജീർണ്ണകളേമ്പരം,
അരമപാടവ, മിത്തര മുണ്ട നിർ-
ഭരമവകുൽ വയോധിക ലക്ഷണം” എന്നു ചൂണ്ടി

കൊണ്ടിരിക്കപ്പെട്ട മഹാവൃദ്ധന്റെ “മരണഭരം”ത്തെക്കുറി
ച്ച അദ്ദേഹം തന്റെ പത്താമത്തെ കാവ്യഖണ്ഡികയിൽ
അനുകമ്പാപൂർവ്വം അന്തകരണകൊണ്ടു അപധ്വസിച്ചതു.

ആകപ്പാടെ റം ഗ്രന്ഥം ഉദ്ധരണി ഗോകുല
 യാത്ര മുതലായ വിശിഷ്ടലേഖനകാവ്യങ്ങളുടെ കർതാവായ
 കവിയണി കുട്ടപ്പനമ്പ്യാരുടെ വിജ്ഞാനത്തിനും
 വിദ്യാതിക്കും മാറ്റമില്ലാത്തതിനു പൂർണ്ണമായി സഹായി
 ക്കുമെന്നു തീർച്ചയായി പറയാവുന്നതാണ്. ഭക്തമ
 കേരളീയനും സതീർത്ഥ്യനും സ്നേഹിതനുമായ ഗ്രന്ഥക
 ത്താവിനെപ്പറ്റി എനിക്കുള്ള പ്രേമവും പ്രതിപത്തിയും
 എന്നെ പക്ഷപാതിയാക്കിയതുകൊണ്ടു എന്തെങ്കിലും ഭയം
 മിത്തം ഞാൻ അധികമൊന്നും പറയുന്നില്ല. കൈരളീമ
 ഹിളയുടെ കസേരയിൽ ഒരമൃത്യുഹാരമായിത്തന്നെ റം
 ഗ്രന്ഥവും പ്രശംസിക്കുമെന്നു ഞാൻ പ്രത്യാശയോടെ
 പ്രതീക്ഷിക്കുകയും പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

രവിമന്ദിരം-തലശ്ശേരി, } കെ. ടി. ചന്ദ്രനമ്പ്യാർ,
 1930 അക്ടോബർ 15-ാംനം. } K. T. CHANDU NAMBIAR.

ശ്രീ: 0: 0: 0:

ദേവകിയുടെ പുത്രദർശനം.

I

വില്ലാളിചീരമണി കംസസ്തുപൻ നടത്തും
 ചൊല്ലാൻ കാമുകമദഖാസവരീതി കാണാൻ
 എല്ലാക്കുമാരനായേതാസവമാം മകന-
 നല്ലാസശാലി മധുരാതഗരം ഗമിച്ചു. 1

വേദാഭിനീതഗതിയാം ഹരി, ചെഴുതൊഷി-
 ന്നോദാബ്ധിചാപ്തീന രികഞ്ഞൊരു തികളായി,
 ശ്രീദാമനാമകസുഹൃന്മണിയോടു കൂടി
 ക്ഷേദാപചൻ നഗരകാന്തി നടന്നു കണ്ടു. 2

ശ്രീരാമണീയകമെഴും നഗരത്തിലാരോ
 സ്താരാഭൂഷണ പുതുകാഴ്ചകൾ കണ്ടു കണ്ടു,
 ആരാൽചരി, ചെട്ടാട്ടുചിലാത്മ പിതാക്കൾ വാഴും
 കാരാഗ്രഹത്തിലഥ തൃക്കഴൽ വെച്ചു കൃഷ്ണൻ. 3

ഭോജാധിപന്റെ കരൾപോലിരുളാൻ, പാരിൽ
 സാജാത്യമറ നെട്ടകല്ലാ തന്നിലപ്പോൾ
 റാ, ജാതേശാകമതി ശൈശവശാലിയാകും
 ശ്രീജാതി കണ്ട ദുരവസ്ഥ പറഞ്ഞുകൂടാ. 4

കാമംവളൻ ജട നല്ല പധാനമാക്കി
 ക്ഷാമം വപുസ്സൊരു പഴുത്തുണിയാൽ മറച്ചു,
 ശ്രീരാമണീലാക സുകൃതാകൃതി വൃദ്ധനേക-
 നാമണ്ണിലുണ്ടുൽ മറന്നു കിടന്നിടുന്നു. 5

പാരാം ലതയ്ക്കു നിലതില്പിന്നു തായി; വരാം
താരായണന്റെ ജനകൻ ജഗദേകവന്ദ്യൻ
കാരാഗൃഹത്തിൽ മതി നിർവൃതിപൂണ്ടുവാഴും
ധീരാഗ്രഗണ്യതവതാ വസുദേവതത്രേ. 6

കാരാഗൃഹത്തിലൊരിടത്തു, നി.സഗ്ഗ്:തജോ-
ധാരാപരിതതനവായ് വിഷ്ണുയല്ലയെന്ത്രേ
വൈരാഗ്യദേവത കണക്കെഴുമമ്മായദു-
ർവ്യാരാത്മസംഭ്രമമിനനഥ കണ്ടു കൃഷ്ണൻ. 7

സ്താതാദി സംസ്കൃതികഥാവിരഹം നിമിത്തം
താതാവിധത്തിലരയാളമുലഞ്ഞു തുങ്ങി,
ജ്ഞാനായ് കടിലകംസയശശ്ശരാക-
ശ്രീതാരാശമതുകുഹവാമണി:വണി:യാടും, 8

മെയ്യാൻപുണ്യതതി, ദേവകി, കുററമൊന്നും
ചെയ്യാഞ്ഞൊരാത്തടവുകാരി ജഗൽസുഖാത്ഥം
വയ്യാ! കഥിപ്പതിന്നു, മൂന്നലകിന്റെ ഭാഗ്യ-
ത്തയ്യാ ധിപ്പുണ്ട തിൽ വസിക്കുകയായിരുന്നു. (ഔമകം) 9

വാടാജഗൽസുകൃതവല്ലി! തുരുക പാക്കാൻ
വീടാകി നീ യുലകിന്നറ ഗതിക്കു വേണ്ടി
വാടാതെ വായ്പെഴു മിരിമ്പുചിലങ്ങുപരി-
പ്പാടാൻ തൃക്കഴലിനംബ! തമശ്ശതം തേ. 10

ഇക്കാലമംബ! തവ നന്ദനനുണ്ടിതാ നിൻ-
തൃക്കാൽ തൊഴുന്നു നിജജന്മരമുലപ്പു വായി
ഉറക്കാമ്പഴിഞ്ഞു വരമേകണമെന്നു വായ്ക്കും
രക്ഷാൻരച്ഛ ഭൂമി വീണു പണിഞ്ഞു കൃഷ്ണൻ. 11

“എന്നുണിട്ടുണ്ണി! വരി”കെന്നു പറഞ്ഞെടുക്കാ-
 നൊന്നുളമിച്ചു സരി കയ്യിണ നീട്ടിയപ്പോൾ,
 തന്നുള്ളിചാപ്രണയകെഴുതുകൂർപ്പു തട്ടി
 ച്ചി.നം മതിഭ്രമിയന്നു മറിഞ്ഞുവീണാൾ. 12

പാദാന്തികത്തിൽ വിധയത്തെടു താണു കൂപ്പും
 വേദാന്തവേദ്യഗതിയാം ചെറുചൈതൽരണെ
 സ്വേദാർദ്രമാം തന്നതു കൈത്തളിർകൊണ്ടുദഞ്ച-
 ന്നോദാകുലം സപദി വാരിയെടുത്തു സാദ്ധവി. 13

മാറോടണച്ചു കരുകാകുലയായ് പുണന്നാൾ
 കൂറോടുകൂടിയൊരു നൂറുരു ഗാഢഗാഢം,
 ഞരോമലാമകനുമായ് പിരിയാതെ, വിദ്യാ-
 യാരോതുചൈകൃമണ്യാൻ കൊതിയാൻ പോലെ 14

തകപ്പുയാജമുഖിയാൾ കതിയാൻ കൊച്ചു-
 തകഞ്ഞയ്കമതിലേററിയിരുത്തി മദം
 തകയ്കാലമതിദുസ്സഹമോത്തുജാതാ-
 തകം പറഞ്ഞു ചില വാക്കുകളിപ്രകാരം:— 15

“ഹാ ഹന്ത! പാതകിനി! ദേവകി; സൃതിശാക-
 പ്ലഹം വൃഥാ ഭൂവി സഹിച്ചവളിന്നു ദൈവാൽ
 സ്തേഹം കലന്നരികിലെത്തിയ മുത്തപിത്ത-
 സ്തേഹത്തിനായിത! സുമംഗളമോതിടുന്നു. 16

തിൻതാതനും ജനയിച്ചും മകുന്ത! നിതാന്തം
 സന്താപമാൻ മരണാവധി മന്നിലേവം
 ചിന്താവലാലുരുകി വാഴുകയോ? കടുപ്പ-
 മെന്താണുണി കരുതാതെതു കാണിപോലും 17

ഭൂവിൽസൃദ്ധം ചെറുതുമിങ്ങിനിഃവണ്ടു; വാഴാ-
 മാദിശ്ശ്രീ ൧൦. തടവി, ഇല്ലിയ ഖേദമതും;
 ഞാ റിഷ്ടപരതിൽ മുതലുഷണനാണി നീയും
 കൈ ചിട്ടു കഷ്ടമതി പരദേ നിനച്ച കൂടാ.

18

ധീകമ്പ മില്ലിയിളിനിങ്ങടിൽ കിടന്നു
 ചാകട്ടെ! നിർജനകനിങ്ങിനെ വാൽകത്തിൽ
 ശോകം സാരിപ്പു, നെടുപാപിനിഞാൻ നിമിത്തം
 ഹാ കഷ്ടമുണ്ണി! പരിതാപമെനിക്കിതത്ര.

19

ഏൻകർമ്മ, മെത്തുഗതിയാണിചളാറ കൊച്ചു-
 തകങ്ങളെസ്സുകതുകം പ്രസവിച്ച മൂന്നം
 ഞകത്തിൽനിന്നു പിടിച്ചു പഠിച്ചു വീത-
 തകം ബലാലവരെയോ വിധി കൊണ്ടുപായി.

20

ക്ഷാലാചിതം കതിവീഴുന്നമ കാണിനരം
 ത്രൈലോക്യമോഹനമഹൈഷയദിമുഖാബ്ജം
 മാലോലമുള്ളു കുളിരം വിധമിങ്ങുകാണി-
 മ്യാലോകനാഥനൊരു നിർവ്വചി നൽകി വീണ്ടും

21

തെല്ലാധിനീങ്ങിയിവളൊന്നു സമുപസിക്കു,
 ചൊല്ലാൻ ദൃഷ്ടിയി നമ്മളെ വേർപെടുത്തി
 ഇല്ലാത്തസൗഖ്യനൊരു കാലവുമിജ്ജനത്തെ-
 ക്കെല്ലാതെ കഷ്ടമിത കൊല്ലു കയാണുദൈവം.

22

എന്നാധികൾക്കുറതി ചന്നു, മലിയജനം
 നന്നായ് ഫചിച്ചു മഷനേ! തവ ദർശനത്താൽ,
 എന്നാലൊരാശിനിയില്ലു ചൊന്നുമിപ്പി-
 മന്നാൻ പാകെനയിന്നു മരിച്ചിടട്ടെ.

23

രാജൽപ്രതാപനിധിയായ് പരിപന്ഥിയാകും
 ഭോജക്ഷിതീന്ദ്രനൊരു കാമുകയാഗമിപ്പാൻ
 വ്യാജത്തിൽ നിന്നെയിഹ മുനിശ്വരത്തുവാതാ-
 യാജനമുദമതി തുടങ്ങിയതാണു ന്നനം. 24

തീരാത്ത മൺസ മിമനു സദാപി രസം
 മാരാജമുഗ്രരിപുതൻ നികടത്തിലവം
 ആരാലകമ്പടികൾ വേണ്ടുധിധത്തിലില്ലാ-
 തീ രാവിലച്ചുത! തിനക്കു നടന്നു കൂടാ. 25

കഷ്ടം കമാര! തവജനദിനം മുതല്ല
 ഭൃഷ്ടസ്വഭാവമൊടു നിന്നെച്ചുപദ്രവിപ്പാൻ
 കഷ്ടപ്രവൃത്തികൾ നടത്തിച്ചതന്നു മോഹാ-
 വിഷ്ണൻ റുപാലതതു നീ കരുതീടുവണം. 26

ഏവം തദാ രാമസി ദേവകി ശോകമൂർഛാ-
 വൈരാഗ്യമഗതതിയായ് വിലപിച്ചിടുമ്പോൾ
 ദേവൻ മുക്തനഥ സർവ്വചരാചരാന്ത-
 ഭാവജ്ഞനിങ്ങിനെ കൃപാകലനായ് കഥിച്ചു:— 27

“സന്താപമേതുമരുത ജനയിത്രീ! ചിന്തം
 ചിന്താശതശ്ലപിതമാക്കരുതേ വൃഥാവിൽ,
 ഹന്താതമഃബോധമിയലും ഭവതികിമണ്ണ-
 മെന്താകിലും ചപലഭാവമയുക്തമത്രേ. 28

ലോകം സുഖാസുഖമയം കരുതുന്നതായാൽ
 ശോകത്തിനില്ല വഴി; ശാശ്വതമല്ലിതൊന്നും
 നാകത്തിലുണ്ടു നരകം നരകത്തിലുണ്ടാം
 നാകം; മനുഷ്യലിതമീസുഖമുദമുദമേ. 29

ആരാൽ മുറയ്ക്കു തിരിയുന്നിതു കാലചക്രം
 ചേരാനമസ്തമ പലമാതിരിമാറിമാറി,
 നേരാനു നാമവ സധിഷ്ഠകതന്നെഭവണ-
 മാരാലുമീശപരമതം പരിലംഘ്യമല്ല. 30

കോപാസനാം കുടിലഭൂപതിന്റെറ ഗ്രഹ-
 വ്യാപാദോവാതുരി ഫലിഷ്ഠകയില്ല പക്ഷേ
 ഭൂപാലനിനു നിജകർമ്മനിബദ്ധമാകഃ
 വാചാദ്രിതൻപരിണതൊർദ്ധപദത്തിലെത്തി. 31

വൈകാതെ-രണ്ടുദിവസത്തിനകത്തു- കംസ-
 നേകാന്തകുക്കുശനനായുനധഃപതിക്കും;
 വാകാപ്ലിയാൽ പരഷമാകുമധർമ്മമളം
 ലോകാപകാരികൾ വിശിഷ്ടനദീതടങ്ങൾ. 32

നേരാനായ്! പറവതു, മനസ്യാപമങ്ങളുളളൈല്ലാ-
 മാരാൽകൈവിട്ടൊഴിയുമഥവാ വൈകിടങ്ങിനതന്നേ
 ആരാഞ്ഞെത്തിത്തവപദയുഗം ഹേമപീഠസ്ഥമാരാ-
 ലാരാധിഷ്ഠജനനി! സഖിപോൽപ്രാജ്യസാമ്രാജ്യലക്ഷ്മി. 33

പഴയ തൂലിക.

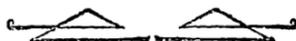
II

പ്രാണസഞ്ചയം പാട്ടിൽ നിർത്തുവാൻ മാത്രം ജഗൽ-
 പ്രാണനോ ജിണ്ണമാകുമിലയോ യഥാഗതം
 വൃത്തിസാധനമായിക്കല്പിച്ചു, നിത്യം ചിന്ത-
 വൃത്തിയെ നിദരാധിച്ചു കാട്ടിൽവാണന്താരതം,
 താപസവൃത്യാ കാലയാപനം ചെയ്തു മന്ത്രി-
 രൂപത്തിൻവലംകയ്യിൽ സന്തതം കുടികൊണ്ടു,
 സാമന്ത്രിമോടും വണ്ണമാത്രത്തിലഭംഗുര-
 ശ്രീമയം ചിത്രമോരോന്നെഴുതിക്കാണിക്കവെ,
 സൃഷ്ടിയെവേദവെകൊണ്ടു നിർഭരം ചരാചര-
 സൃഷ്ടിയിൽ ധാരാവിനും സംശയം ജനിപ്പിച്ചു,
 മുഖസമ്മിതയാകും കീർത്തിയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു
 മുഖയാം പുരാതന തൂലിക ജയിക്കുന്നു.

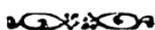
ചൊല്ലാളും കവിതാവ്യശാവയിലിരുന്നുകൊ-
 ണ്ടല്ലാസപൂർവ്വം "രാമരാമേ"തി കൂജിച്ചതാൻ
 നീരസ്രനിത്യാനന്ദ പിയ്യഷവാരാശിതൻ
 പൂരത്തിൽ ചരാചരവ്രാതത്തെ കുളിപ്പിച്ചു,
 താകിവന്ദനായ്ത്തിൻ വാല്പികിയാകുംകവി-
 കോകിലത്തിന്റെ ദിവ്യ തൂലിക ജയിക്കുന്നു!
 "ലീലയിലുദ്യുക്തമാം പക്ഷിയെപ്പണ്ടു വേടൻ
 മേലയാ ശരമെയ്യ കൊന്നതു കണ്ടതേരം

ആരുടെ മനശ്ശോകം ശ്ലോകമായ് തീർന്നു; പാരിൽ
 പേരൊരാസാധിച്ചുത്തിൻ സാരസ്യം യദുപജന്തം;
 ആ മഹാമുനിയൊക്ക മാദിമ കവീന്ദ്രന്റെ
 കോമളകീർത്തിയാകും തുലിക ജയിക്കുന്നു!
 സാഹിതീസ്മാനദിശ്ശാദിമജന്മഭൂമി!
 സൗധിത്യകല്പവല്ലീകന്ദമേ കലാസഖി!
 മംഗളാത്മിഃക! മുനിമാന്വിത! ജഗദപന്ദിത!
 തുംഗമാം തിൻപ്രാവേശമാക്കുകി ലന്യാദൃശം.
 ഉൽഗതിക്കതകീടും മട്ടിൽ, നിന്നറത്തുനി-
 ന്നൽഗളിച്ചൊഴുകിയ വണ്ണ പിയുഷപുരം
 ആ സ്വദിച്ചമൃതാസൈഭാവത്താൽ സുകൃതികൾ
 ഭാസ്വദാനന്ദം നാകും തുച്ഛമായ് നിനക്കുന്നു?
 തിമ്മല! തീ നിനച്ചാലെയുവാൻ സാധിക്കാത്തു?
 തിമ്മമന്മാരും തിന്റെ ചാതുര്യം പുകഴ്ത്തുമേ.
 ധീരയാം പ്രകൃതിയെസ്സന്തതം കീഴടക്കി
 സൈപരമിജഗച്ചക്രം സകൃമം തിരിച്ചീടും
 ശാശ്വതയാകും സാക്ഷാലീശ്വരൻ നന്നെക്കൊണ്ടും
 ശാശ്വതമുദന്ത വേഷമെന്തെല്ലാം കെട്ടിച്ചു തീ?
 നോക്കുമ്പോൾ സ്വതന്ത്രമാമത്മത്തെപ്പിന്തുടന്നു
 വാക്കുകൾ ചരിക്കുന്നു ചാരിതാത്മ്യത്തിനായി
 ഫന്ത! നിന്നറത്തുനിന്നത്രൊന്യമുന്മട്ടിച്ചു
 ചന്തരത്തിൽ നിശ്ചലിച്ചു വാക്കുകൾ പോകുംവഴി
 കേവലം പരാധീനവൃത്തിയിൽ പിന്തുടന്നു
 ധാവനം ചെയ്യിടുന്ന വിസ്മയമത്മജാലം!

സ്ത്രീതവൈഭവ! നിന്റെ കല്പനാവൈചിത്ര്യത്തിൽ
ജാതകൈതുകം ലയിച്ചൊക്കയും മറക്കവെ,
വാത്രയെത്തുണുപോലെ, നീ പോകും വഴിതന്നെ
ഭൃത്യത്വം പിന്തുടന്നു പായുകയല്ലാതാമാ!
എന്തു ചാൻ ഗന്യന്തരം? ധീരമാം മനസ്സിനും
കിന്തു നിൻ ചൊല്ലടിക്കു വാഴ്ത്തേ ഗതിയുള്ളു.
ശോഭനേ! മനസ്സിനും ശോചരമല്ല നിന്റെ
വൈഭവം ലോകോത്തര, മത്യരൈസ്സുതപരം നീ
രോദനം ചെയ്യിച്ചിടും, ചിലപ്പോൾ ചിരിപ്പിക്കും,
മോദമാമൃതത്തിൻ പൂരത്തിലാറാടിക്കും,
ഘോരമാം കാന്താരത്തിലെത്തിച്ചു പേടിപ്പിക്കും,
പാരമല്ലസിപ്പിക്കു മന്തരാ ലജ്ജിപ്പിക്കും,
കാന്തയെപ്പോലെത്തന്നെ ശ്യാശാരസുധാസ്നിതൻ
പ്രാന്തത്തെ നയിച്ചിടയ്ക്കെ തൃയാ മോഹിപ്പിക്കും,
എന്തിനീടുന്നറെപ്പറഞ്ഞിടുന്നു ഭൂഗാളമേ
ചന്തിച്ചാൽ നിനക്കൊരു മെഴുകി. നൂണ്ടതന്നെ!
പ്രീണിച്ചുനിന്നെച്ചിരം ലാളിച്ച ദിധൃമാമ-
പ്പാണിക്കും ചിദാത്മിഃക! നിനക്കും നമസ്കാരം!

വിചാരവൈചത്ര്യം.

III

1. ഒരു മട്ടിലവശ്യ കാൽമാം
പണി വേണ്ടുപടി ചെയ്തതീർന്നു ഞാൻ
പകലിൽ പരിണാമവേളയിൽ
സ്വയമാപിച്ചു നിവാസമന്ദിരം.
2. കരണിയ വിമുഖ ചിത്തനായ്
ഗൃഹബാഹ്യാകണമാന്റിരിക്കവേ
ചില ചിന്തകൾ വാരിരാശിയിൽ
തിരപോലുള്ളിലുദിച്ചൊടുങ്ങി മെ.
3. സുഖവും ഭൂമി ഭൂരിദുഃഖവും
പകലും രാത്രിയുമെന്നപോലവെ
ഇട വിട്ടുളവാമിതളുത-
പ്രകൃതിച്ഛാപുതി ധർമ്മമാണ്ടുപാൽ.
4. ചിരമവ്യഭിചാരിയാകുമി-
യഭിയുക്തൊക്കിയിലൊട്ടു സംശയം
ഉളവാം പടി ധന്ത! ശാശ്വത-
വ്യസയത്തിനിഹ പാത്രമായി ഞാൻ.
5. മ മ ദുസ്സഹദുഃഖസഞ്ചയ-
ജ്വലനജ്വാല നിലക്കു നിന്നുവാൻ
നിരതം നവസാമീധനിയെ-
പ്പുറംചെയ്തൊരു ദിച്ചുനതുവാൻ.

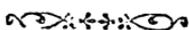
6. അഥവാ ഭൂമി ജന്തു ഭൂഖിയാൽ
കുഷ്ണിഭുന്നതു നന്മയാസ്തുഭഃ;
കരപാവതു പൊന്നെരിഞ്ഞിടും
കുതലിൽ പെട്ടുകുന്വൊളല്ലയൊ?
7. അതുമല്ല സുഖത്തിനുള്ളതാം
വില പാരിൽ ബഹുഭൂഖനിപ്ലമാം;
മണിദിപമഹതപമാരിട-
കിരളില്ലാസ്തിൽ മുറക്കുറിഞ്ഞിടും.
8. മതി ശാശ്വതഭൂഖമൊരതാൻ,
അതു താനേ സുഖമാസ്തുഭഃ ക്രമാൽ;
പരിശീലിതമായിണങ്ങിയാൽ
നയനങ്ങൾകിരളും സുഖപ്രദം.
9. നിയന്ത്രിയവൃത്തി നിത്യമാം
പെരുമാറ്റത്തിനു കീഴടങ്ങിടും
ചിരശീലബലൈന കാഞ്ഞിര-
ക്കുരു കൂടിത്തന്തിമുന്തിരിങ്ങയാം.
10. ഭഗവാൻ മുനി ബോധിസതപനം
ബുധലോകാഗ്രനി രന്തിഭവനം.
സതതവ്യസനത്തിനല്ലയൊ
ചിരമത്ഥിച്ചതു തപദർശികൾ.
11. വ്യഗ്രമയ ഫലമെങ്കിലെന്തിനാം
വീഷമം ജീവിതമത്സരം വൃഥാ
അതുമല്ല മനുഷ്യജന്മമീ
വിലയിൽ പോവതുമെത്ര കഷ്ടമാം.

12. അനുരാഗിണി രാജലക്ഷ്മിയെ-
ആനതുല്യം കരുതികളഞ്ഞവൊ!
കദനങ്ങൾ വഹിച്ചു മന്നമാ
മുച്ചുകുന്ദദികൾ മുഗധകീർത്തികൾ.
13. “ഇഹ നിവൃത്തിമാൻദരിദ്ര”തൈ-
ന്നഭിഗ്രഹാത്മപാരഗൈരവം
ഭഗവാൻ ഖത! ഖാദോയണൻ
മുനി പാടുന്നു വിശുദ്ധഭാഷയിൽ.
14. ഉലകിൽ സുഖജീവനാഡിതാൻ
ധന; മിഃസ്പാളിതുസർപ്പസമ്മതം;
മുനിഭാഷിതമോമറിച്ചമീ-
മറിമായങ്ങളറിഞ്ഞുകൂട മേ.
15. അളയാറ ഹതാശ തെണ്ടിടും
വഴിയിൽ പുകഴലാതെ തൃപ്തിയാൽ
ഉപലബ്ധ സുഖം കഴിഞ്ഞുപോ-
മുചിതം ജീവിതമാണു ജീവിതം.
16. തരസാ പരകീയ പീഡയാൽ
കനലിൽ കാട്ടിയ വെണ്ണുപാലവേ
ഉരുകി ചൂടുമ്പാപ്പത്രപമാ-
യൊഴുകും മാനസമെത്ര പാവനം?
17. ഒരമന്ത്രിനു മന്ത്രിനാകുവാൻ
മതിയ, താ മഹനീയതത്വമ!
നന്ന ഭൂതദായ! നിനക്കിതാ
വിനിവേശ, ജെലി മന്നമല്ലതം.

18. ഉപകാരിനിയാണു മാതസ-
 വ്യഥ ഭാരിദ്രാനന്തമല്ല താൻ
 യദനുഗ്രഹപുണ്യപൂർത്തിയാൽ
 ശുഭഭവൈരാഗ്യമിതാ പഠിച്ചു ഞൻ.

ശരൽക്കാലത്തിലെ പ്രഭാതം.

IV

കുളിർത്തു വീശിടുമിളം തെന്നൽ തട്ടി
 മിളിതകാന്തിയാലുലഞ്ഞിളകിയും,
 പ്രകൃതിദേവിതൻ മഹിമയെസ്സ്പുടം
 പ്രകൃതിദകാമളം ചെളിപ്പുട്ടത്തിയും,
 വിലസിട്ടു ചൊരമരനിരയാലും,
 പലവിധമുള്ള ലതാതതിയാലും,
 തിറഞ്ഞ കെഴുതുകമണഞ്ഞു പാടിട്ടു
 പറവജാതിതൻ മൃദു സ്വനത്താലും,
 തനിക്കുനാശമൊട്ടുട്ടത്തിരികിലും
 തനിച്ചു താൻസുഖം പരക്കു നൽകിട്ടും
 'സുവൃത്തം'നെന്ന നല്ലദാരതപമാ-
 പ്രവൃത്തിയാലുടൻ പുറത്തു കാട്ടിട്ടും
 കലാകലാപനാം സുധാകരൻ ഗള-
 ദ്വിചാസനായ് നിജപ്രകാശംധാരണി-
 ബലം പതുക്കുവ കുറഞ്ഞു പശ്ചിമ-
 മലക്കു മീതെയായതിന്നു ചെള്ളിയാൽ

ചമച്ചുപുത്തനാം കിരീടമെന്നപോ-
ലമന്ദകൗതുകം മിഴിക്കനൽകവേ,
വരിസ്സുവിളിച്ചും പ്രകൃതിതന്റെ പൂ-
ണ്ഡിരിക്ക തുല്യമായ്, വിനാശമേല്പതായ്,
നീറന്നു തുമഞ്ഞിൻ കണ്ണംപതിക്കയാൽ
പരഭാഗമാളും വെളുപ്പുചന്താം
നിലാവൊളിച്ചാലും നിതാന്തകൗതുക-
വിലാസവിസ്തൃതവികാരമൂലമാം
ശരൽപ്രഭാതമുദംകളെത്തിലാക്കുമു-
ത്തരംഗമാനന്ദം പുലർത്തിടുന്നുതാൻ.
ഗൃഹങ്ങൾക്കുള്ളിലൊട്ടുനന്നിരുന്ന നൽ-
ഗൃഹസ്ഥവൃദ്ധരുള്ളഴിഞ്ഞ ഭക്തിയാൽ
ദുരിതദൂഷണം ദുരാധിനാശനം
ഘരിതീരനാമം ജപിക്കും ഘോഷവും,
പുറത്തു, പുഷ്പം ജഗൽപിതാവുതൻ
കരയറഗുണം പുകഴ്ത്തിടുംവണ്ണം
നിലാവിൻ മോടിയായ് മുദം കലൻതൻ-
കുലായകൂലത്തിൽ കിടന്നുപക്ഷികൾ
കളുസപതം ചേർത്തു സുഖേന പാടിടും
വളൻ ഘോഷവും, കിഴക്കുഭാഗത്തു
ഗഗനമാം മഹാവിശാലരംഗത്തിൽ
പ്രഗത്ഭന്ദനീ രവിനടനാഥൻതന്റെ
സ്തുതപ്രവശത്തെ കഥിച്ചിടും ചാര-
തിരശ്ശീല പോലുള്ളരുണകാന്തിയും,

സ്വഭാവസുന്ദരപ്രഭാവമാളമീ-
 പ്രഭാതവേളയിൽ ചരാചരങ്ങൾക്കും
 കനത്ത വേദവും മറന്നുപോം മട്ടി-
 ലതല്ലമുന്മേഷമേദേദമകന്ന.
 അവികലസുഖവിലാസലാളിതം,
 കവിമനോധർമ്മവീഭവസങ്കേതം,
 ശരൽപ്രഭാതം പോലശേഷമോഹനം
 പരം സമയമില്ലലകത്തിൽദ്രവം.

ഭക്തിമാഹാത്മ്യം

V

1. മൂന്നമൂന്നതഗുണങ്ങളിണങ്ങും
 സന്നതാംഗിയൊരു രാജകുമാരി
 സന്നവേദമിഹപുഷ്പരതിത്ഥ-
 ത്തിന്നടുത്തു പിതൃവേശ്ശനി വാണാൾ.
2. കലാപൂർത്തിയാലും, സ്വലാവസ്ത്രലക്ഷ്മീ-
 വിലാസത്തിനാലും, വിദ്വകത്തിനാലും
 തുലാപേതസൗജന്യമാളുന്ന കന്യാ-
 ലലാമം ജനപ്രേമസർവ്വസ്വമായി.
3. അനന്താത്ഥഭോഗത്തഴപ്പിൽത്തരിമ്പും
 മനം താൻ മാഴ്കാതെ, ഞാലും മുതല്ലേ
 അനന്താമണാളന്റെ പുത്രിക്കു ചേത-
 സ്സനന്താഹിതലുകലേററം ലയിച്ചു.

4. രമാകാമുകകൾ സദാ ഭക്തിവാത്സ്യം
കുമാപാലനാം തൻപിതാവികൽനിന്നും
ക്രമാലഭ്യ സിച്ച രം, മഹാഭക്തിഃയാഗ-
പ്രമാണം പ്രമാദം വിനാ തന്വി സർവ്വം.
5. കളായപ്രഭാവോഭനീയാംഗനായ് നി-
ഷ്ഠിതാത്മഗ്യാമയം മഹാവിഷ്ണുവയം,
ഇളാധീശപുത്രിമതൊവൃത്തിഃയയം
കളാനന്ദസതദക്തി സന്ധിച്ചിണക്കി.
6. “അവസ്തപ്രഭാവ! പ്രഭാവ! കൃഷ്ണ! വിഷ്ണോ!
ശിവബ്രഹ്മസംസേവ്യ! സായുജ്യദായിൻ!
അവ തപം ഹരേ! മഹാ മിച്ഛണം ബതാഹർ-
ദ്രിച്ഛം സുഭദ്ര കീർത്തിച്ച കാലം കഴിച്ചാൾ.
7. അമന്ദം കിളിനെത്തുമോരോ വികല്പ-
ഭ്രമം വിട്ടു വാക്കും, മനസ്സും വപുസ്സും,
കൃമസ്സർവ്വമെത്യ മധുഃപ്രാപിയികൽ
സമർപ്പിച്ചു വാണാളഹൊ! രാജപുത്രി.
8. നവായസ്തപതാരണ്യകാസ്സുകരിക്കും
സ്വപാദാസ്വപുസർവ്വസ്വപാദം പുത്രിയാളെ
ജവാലനൊതർപ്പിസ്രപുത്രനുമോദാൽ
വിവാഹം കഴിച്ചുകിനാൻ ഭൂമണാളൻ.
9. പരം ഭംഗരം ഭോഗപൂരം ഭുജിച്ചാൻ
കരംഗാക്ഷിയാൾക്കില്ല താൻ കാങ്ക്ഷ,-പക്ഷെ
സ്ഥിരപ്രേമമാളും പിതാവിൻ നിഃയാഗം,
ചിരന്തം പവിത്രം പ്രാപഞ്ചൈകധർമ്മം.

10. ശരിക്കീ മഹത്വം പെട്ടും രണ്ടുമംഗീ-
കരികൾ ഞതാണെന്ന സൽബുദ്ധിയും
വരികുൾഗോരെയപി പാണിഗ്രഹത്തിൽ-
ത്തരിമ്പും തടസ്സം പറഞ്ഞില്ലെന്നു.
11. ഘനശ്യാമളം കോമളം വിഷ്ണുരൂപം
മനസ്സിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ച മുശാംഗീ മനം
അനല്ലാദരാൽ താതനെ താണുകൂപ്പി-
ക്കനകം രസാൽ ഭക്തൃഗ്രഹം ഗമിച്ചാറെ.
12. പ്രമാദം വിനാ ഭക്തൃശൂശ്രൂഷികൾ
സമാസക്തയാൽ, ധർമ്മപണിപ്രതന്ത
ക്ലമാപേതമോരാനനഷ്ടിച്ച ധാത്രി-
രമാദേവിയായ്യാധപിച്ചാറെ വാക്യമായി.
13. ജഗന്നാഥപദാബ്ജനിർല്ലീനമാമ-
ജഗനംഗളാഗീമനസ്സാനിളകാൻ
പ്രഗതകളാം രാജഭോഗങ്ങൾ-പക്ഷ
വിഗർഹ്യങ്ങൾ-ശക്തങ്ങളായില്ല ചിത്രം!
14. അഹോരാത്രമാനന്ദസാമ്രാജ്യവോദ്യ-
നഹോമേദരം രതൈസയം കരേറി
അഹോ! കാതനൊടൊത്തു വാഴ്വെമ്പാഴ്വതാൻ-
മഹോന്മേഷസതകതി മാഞ്ഞില്ല തെല്ലാം.
15. “പരം ധർമ്മില്ലെങ്ങുമെ, ജന്തുവിംസാ-
പരന്മാർ നരന്മാരഹോ! നാസ്തികന്മാർ”
പരം കഷ്ടമീട്ടു, കണ്ടതൊന്നി-
രേ ശങ്കയാമക യാദാക്കുകില്ല.

16. അസൽബുദ്ധിയായ് തിര്യയിൽപോലു, മെന്തെ
രസം! ഭക്തിയെന്നും മഹാവിഷ്ണുവെന്നും
പ്രസംഗിച്ചുകേൾക്കാത്ത മാപാപി മോഹപ്ര-
സംഗാകലസപാന്തയാണാത്മകാന്തൻ
17. പ്രജാവൃന്ദമോ, കേവലം താസ്മികതപാൽ
പ്രജാതാസ്യമെന്നുള്ള തപം ക്രമത്തിൽ
സുജാതാംഗി സർവ്വം ഗ്രഹിച്ചാശു ചേതോ-
രജാക്രാന്തയാൽ ചിന്തയാൽ താന്തയായാദം.
18. “അഹന്താജഡന്മാർ തിറഞ്ഞെങ്ങുമ ഭൃ-
ച്ഛം താമസാസ്യം പെട്ടം താരകത്തിൽ.
അഹം. താമസിക്കുണ്ടിടന്തു; വിഷാദാ-
വഹം താനിതെ”ന്നോത്തു മാഷ്ടീവരാംഗി.
19. സ്വകാന്തന്റെ കാൽത്താർ പണിഞ്ഞെകദാ തി-
ച്ഛികാരാത്മനാ വിഷ്ണുപുജയ്ക്കുവേണ്ടി.
തികാമം മമാനുജന്ത നൽകണമെന്നാ-
പ്പികാലാപിതീമൗലി യാചിച്ചുനാക്കി.
20. “രസം! വിഷ്ണുവാ? രെന്തു ചാൻപുജ? തീയെ-
ന്തസംബന്ധമാതുനോ? മിണ്ടാതിരിയ്ക്കു?”
അസന്നിശ്ചയമവം പ്രിയൻ ചൊൽകവേ തൽ-
പ്രസംഗം ശുചാ സാധപി തിന്തിക്കളഞ്ഞു.
21. സ്വയാ ചൊന്ന വാമാക്ഷരം കേട്ടു ധൈര്യ-
ക്ഷയം പുണ്ട തൽപതികേണിട്ടുതുടി
പ്രിയൻ ദൂപന്തതം ചലിച്ചില്ല വിന്ത-
സ്സ്യം മൂത്തചെൽതുയുണ്ടാം വിവേകം.

22. പ്രതീപസപദോവോഗ്രതാം കാന്തനെത്താൻ
സതീധർമ്മമെന്നോത്തു ശുശ്രൂഷചെയ്യും,
ഈതിവാദരാൽ വിഷ്ണുവെ തൽപ്രസാദം
പ്രതീക്ഷിച്ചു തൻചേതസാ പൂജചെയ്യും,
23. ഭൂവി ശ്രീശനാലംബ, മെന്നോത്തുനന്നാ-
ളവിച്ഛിന്നഭക്ത്യാ വസിക്കുന്നകാലം
പവിത്രാംഗിയാൾക്കത്ര പുണ്യങ്ങൾ മുന്തി-
വേിച്ചുള്ളപോൽ പുത്രനേകൻ പിറന്നു.
24. മിളൽകൈതുകും, താതതാം ഭൂപതിക്കും,
മുളക്കും മുദാ തൽപ്രജാസന്തതിക്കും.
കുളശ്രീകലന്നീടുമാരാജതി പെററ-
ളളിളംകൊച്ചുതങ്കത്തിലുള്ളം ലയിച്ചു.
25. നിതാന്തം ജഗൽപുണ്യമോടും, ജനത്തിൻ
ഹിതാന്തർമ്മനോരാജ്യചാഘോടുമൊപ്പം
പിതാവിൻകരത്താമരത്താരിൽ വെച്ചുൽ-
ഗതാനന്ദമാമുശ്യാഖാലൻ വളന്നു.
26. മിളച്ചുരുന്തങ്ങൾ കാട്ടിച്ചിരിച്ചും,
പുളച്ചും, ചിലപ്പോളൊളിച്ചും, ചരിച്ചും,
കുളശ്രീലസന്മയ്യലച്ചും, മിഴിക്ക-
ന്നിളംതികളായിക്കളിപ്പാൻതുടങ്ങി.
27. തെളിഞ്ഞുള്ളിൽ നിത്യം കളിക്കുന്ന കായാ-
മ്പൊളിച്ചാൽമുണർത്തി സ്വയം രാജപതി,
വെളിച്ചത്തു കേൾക്കാതെ, തൻദാസിയെപ്പോൽ
വിളിച്ചുകദാ ഗ്രന്ഥമേവം കഥിച്ചാൾ:—

- 28. ഭരതങ്ങളാം തൃപ്തംഭോഗങ്ങൾതള്ളി-
സ്സാദിപ്തഭക്ത്യാ സുഖിക്കും മഹാനാർ
പരപ്പുളി നാട്ടിലങ്ങാനമുണ്ടോ
പരം പുഷ്പാനന്ദസാന്ദ്രം വഹിച്ചു?
- 29. വനത്തികലും, നാട്ടിലും, വീട്ടിലും; നിർ-
ജനപ്രായമാകും പ്രഭാതത്തിലും നീ
ദിനംതോറുമ്പോഴും ചെയ്തിടത്തി-
ജനത്തെ ഗ്രഹിച്ചിടങ്ങളും ഗ്രഹമായി"
- 30. ഉദാരമായും ചേരരുത്തുടിഗ്രഹം
തദാ രാജ്ഞി കല്പിച്ചാണു നടുങ്ങി
കദാചിത് സമീപത്തിൽ വന്നിപ്രകാരം
മദാ കാഴ്ചയിൽ താണവന്നിച്ഛന്തി:—
- 31. "ജയിച്ചുവെന്തേന്തി! ഭാഗ്യദേവതീ-
മയി! ശ്രീമണമുൻപാ കാൽത്താരിലുള്ളം
ലയിപ്പിച്ചു വഴിം മഹാഭക്തരേ തൊ-
നയി! സ്സാമഹന്ത! കടന്നിടാനീം.
- 32. സ്ഥിരാവാസഭൂ, വാമഹാനാകു; പക്ഷേ,
ചിരാൽ ദ്വാരകാപ്രാന്തമാം പത്തനം പോൽ!
വിരാജജ്ജനനാഥദൈവായെ പോയ്-
വരാതാണ്ടുപാലും പുറപ്പെട്ടിടപ്പാൾ
- 33. നലം ചേരതി നാട്ടിലങ്ങാ കിട്ടിപ്പാൻ
ജലംപാലു മാഹന്ത! കിട്ടാതെ കഷ്ടം!
അലം താന്തായ് ഭക്തരൈവദൂര-
സ്ഥലത്തികലല്ലുണ്ടിരിക്കുന്ന ധന്വ്വ!"

34. സ്വസം ചേടി ചൊന്നോരുദന്തം വിഷാദൊൽ-
ക്കടം കേട്ടുഃശ്വാ രാജ്ഞി സംഭ്രാന്തയായി;
ഉടൻ മോഹതാപപ്രവേഗങ്ങളാലുൾ-
ത്തടം കാഞ്ഞു;- ഹാ! ഹാ! കഥം ഞാൻകഥിപ്പൂ?
35. കളിപ്പുഞ്ചിരിത്തൂത തുകിസ്സുതീഃപ
കളിപ്പുന്ന തൻകൊച്ചുതകത്തിനടയ്യാ!
അളിച്ചാത്തിളംകൂന്തലാൾ കൂറ കൈവി-
ട്ടൊളിച്ച ശൂ നൽകീ കടും കാളകൂടം.
36. പടുപ്രമമുള്ളമ്മ താനേകിഃയാരാ-
ക്കടുംകാളകൂടം ഭുജിച്ചാക്കുമാരൻ
കടുപ്പം! മരിപ്പിക്കണ്ടിടാനു; ജഗത്തിൽ
ത്തടുക്കാവതല്ലീശപരാജ്ഞാധിലാസം.
37. ഗതപ്രാണമാം പുത്രദോഹം സ്വപല്ല-
സ്ഥിതം രാജ്ഞിയകപ്രദേശത്തിലേറി,
ദ്രുതം തന്മുഖാഭോരഹം പാർത്തു ചിത്രംഃ
വിതക്കം വിനാ ഹന്ത! കേഴാൻ തുടങ്ങി.
38. ഉടൻ ഭൂപന്താ വാൽക്കടുഗ്രതാപോൽ-
ക്കടം കേറി വന്നാശൂ നോക്കും ദശായാം
സ്വസം തൻമകൻ തത്ര നിർജ്ജീവനായി-
ക്കിടക്കുന്നതാഹന്ത! കണ്ടുസനായി.
39. “പരം നന്മനൽകേണ്ടതാമെന്റെ വംശാ-
ങ്കരം നഷ്ടമാ”യെന്നുരച്ചാധിഃയന്തി,
മരൻ തന്നൊടായുൽക്കടം തന്പി തേങ്ങി-
കരഞ്ഞൊതിനാളേവതം കേട്ടുനിഃശ്ലഃ—

40. ഭൂരാപത്തു പുത്രനകരപ്പട്ടതെല്ലാ-
മൊരാൾ വിഷ്ണുഭക്തൻ തിനച്ചാലൊഴിക്കാൻ,
പുരാ മൽപിതാവിൻ പ്രശോത്തിലവം
വരാഭണ്ടിതൊട്ടുക്കു ഞാൻ കണ്ടതത്രേ.
41. ഭവാൻ സമ്മതിക്കേണ, മെൻദാസി:പായി-
ജ്ജവാൽ ഭക്തരെക്കൊണ്ടു വന്നിട്ടു മേവം
നവാപേക്ഷ തൻ പത്നി ചെയ്യിടവേ ദുർ-
വിചാരം വെടിഞ്ഞാഞ്ഞ നൽകീ നരേന്ദ്രൻ.
42. ദ്രുതം ദാസിയും, വിഷ്ണു പാദാബ്ജസവാ-
രതന്മാരിരിക്കും പ്രദേശത്തിലെന്നി,
കൃതപ്രശ്രയം താണ കൂപ്പിത്തദാനീം
മതം രാജകീയം മടിക്കാതുരച്ചാൾ.
43. ദയാപുണ്ണയാം ദൃഷ്ടി, വാജ്ഞം വിവേകം,
സുയാസംഗമില്ലാതെഴും ശാന്തഭാവം,
പ്രിയദോഷണം, ഭക്തിസമ്പത്തി, തേജോ-
മയാകാര, മാത്മാനുഭൂതിപ്രസാദം,
44. തഥാ സത്യബോധം, സദാ കൃഷ്ണലീലാ-
കഥാലാപമിത്യാദി ചിഹ്നങ്ങളോടെ
വ്യമാഹീയരാം ഭക്തർ വീതസ് പൃഥന്മാർ
യഥാദിഷ്ടമാരാജഗേഹം ഗമിച്ചു.
45. തദാ ഭക്തരെക്കണ്ടു ഭൂപൻ പറഞ്ഞാൻ:
“ഉദാരാശയന്മാരേമോ! തീങ്ങൾ നൂനം;
ഇദാനീമെന്നിടും, കലത്തിനമാകും
സദാധാരമാണ്, സിദ്ധജീവാതുവായി,

46. സുതൻ മേ പിറന്നുള്ളതെൻ കാലദോഷാൽ
ഗതപ്രാണനായിക്കിടക്കുന്നു കാഞ്ചിൻ!
ദ്രുതം നിങ്ങളെൻ കൊച്ചതകത്തിനന്തർ-
ഗതം ജീവചൈതന്യമുണ്ടാക്കിടണം.
47. തപസ്സിദ്ധിയുണ്ടാർ ഭവന്മാർ നിനച്ചാ-
ലപക്ലേശമെന്തൊന്നു സാധിച്ചിടാത്തു?
ഈപൻ സാദരം ചൊന്ന വാക്കിത്തരം കേ-
ട്ടപകാശയന്മാരടൻ ചെന്നു നോക്കി.
48. നിലത്തുത്ത സന്താപമോടമ്മയക-
സ്ഥലത്തികലപ്പിച്ചുരാ കൈമുദ്രയോ
അലംഘ്യാശയന്മാർ തദാ കണ്ടു മന്ദം
വലംവെച്ചിരുന്നാരതിൻ താലുപാടും.
49. “അതല്ലാതീപ്പിച്ചു ജീവിക്കിലയി-
ജ്ജനത്തിന്നു മറുളള കൃത്യങ്ങളുളള”
മനംതന്നിലവം നിനച്ചാ മഹാനാ-
രന്തം തുടങ്ങി ഹരിഃസ്യാത്രഃഘോഷം.
50. അമന്ദം മഹാവിഷ്ണു മായാവിലാസം
സമസ്യാതിഗന്താ; നഘോ! ഹന്ത! ചിത്രം!!
ക്രമത്തിൽ കുമാരന്റെ കെല്പറ കണ്ണി-
ന്നിമകല്പമായുള്ളനക്കം തുടങ്ങി.
51. സ്തുരദിസ്തുയാനന്ദ സന്തോഷചിന്താ-
തരം സർവ്വതം കാഞ്ചൈവ ചന്തബാലൻ
പരം ഭാസുരാകാരയാ, യങ്ങുനിങ്ങും
തിരിഞ്ഞുപ്രമത്തോടൊഴുനേറിക്കുന്നു.

52. മുതൻ നന്ദനൻ ഹന്ത! ജീവിച്ചു, മനു-
സ്സിതം പൃഥ്വിഭിരുന്നതീക്ഷിച്ച ഭൂപൻ
വ്രതക്ലിഷ്ടരാം ശിഷ്ടഭരതങ്ങളുതം പൃ-
ണ്ടതന്ദ്രാശയം ചൊല്ലിനാനിപ്രകാരം:—
53. “യതിപ്രൗഢരാം നിങ്ങൾ മോഹാബ്ധിയികൾ-
പ്പരിച്ചാൽനാമെന്നെ രക്ഷിച്ചിടണം;
ക്ഷിതിക്കിശനെന്നുള്ള ഗർവ്വത്തിനാൽ ഞാൻ
മതിഭ്രാന്തിപുണ്ടത്രകാലം കഴിച്ചുൻ.
54. പ്രമേത്തന്ത്രിയാധിനതായിത്രനാളം
ക്ലമം പുണ്ടു ഞാൻ ഭക്തിമാധാത്മ്യമൊന്നും
ഭ്രമത്താൽ ഗ്രഹിക്കാതെ വർത്തിച്ചുപായേൻ;
സമസ്താപരാധം ക്ഷമിക്കണമേ! മേ.
55. അഹന്താബലാൽ, ഭക്തയാം ഭായ്യയെ പ്ര-
ത്യഹം താരതൃം വിനാ ധിക്കരിച്ചുൻ,
ഇഹ തപക്രപാവൈഭവംകൊണ്ടു ചിദന്ത
മഹത്താം വിദവകം തെളിഞ്ഞുല്ലസിച്ചു.
56. സദാ മജ്ജനങ്ങൾക്കു, മെന്നല്ലെനിക്കും
സദാനന്ദബോധം വളർത്തിബ്ഭവാനാൻ,
മുദാ മേലിലൊന്നിച്ചു വാഴേണമെന്നീ-
പ്പദാബ്ജം പണിഞ്ഞൊന്നു യാചിച്ചിടുന്നേൻ.
57. താനാരാൽ ഭൂപനർത്ഥിച്ചതു പുരകരണം
കേട്ടു “നീ ഭക്തയാമി-
ച്ചേണാളം പതിയോടും ഹരിഭജനസമാ-
സക്തനായ്യാളു നിത്യം

തീന്നാൾ, പുണ്യസ്ഥലം പാർത്തവതിനിനിയും,
ഞാൻ പോകുന്നു, പിന്നെ -
ക്കൊന്നും ഘൃണനാതിയന്നാസ്സുകൃതികൾ ജവമോ -
ടിച്ചുപാലുളുലിച്ചാർ.

58. അത്യന്തം ഭക്തിക്കൈകകൊണ്ടുരസുകൃതതരം
വിഷ്ണുപാദാബ്ജപൂജ -
കൃത്യം സദാജ്ജായാപതികളഥമര
കാചരിച്ചാത്തമോദം
സൂത്രം ദിച്ഛദോഗം പലതുമിഹഭജി
മുന്യാകാലത്തിൽ മോക്ഷാ
നിത്യം പ്രാപിച്ചു, സദ്യോചരി ജഗതി ജയി -
ക്കുന്നു ഭക്തിപ്രദായം.

മഴക്കാലത്തിന്റെ ആരംഭം.

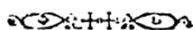
VI

1. കാലസംഗ്രഹവിശേഷം ജപിക്കും
കോലം മറച്ചുവെന്ന് കുരിശുച്ചാട്ടിൽ
ആലക്ഷ്യമായ്, പുരതമൊമയമായൊണ് -
കാലം ഭയങ്കരമണഞ്ഞു സുഖം കുറഞ്ഞു.
2. നീരുണ്ടിടങ്ങളെ നന്ദനീരധരം നിറന്നു
വാതാവതിലിത! മിന്നലിടയ്ക്കു കണ്മൂട്
ചാരുപ്രഭാതരളിയായ്, നികുഴപ്പാപലത്തിൽ
മേൽക്കനൽക്കനകരഞ്ജിതരേഖാപാലം.

3. നിലാശ്മയെ നൃപനീദ്രയായ്, നിതരാം കരീന്ദ്ര-
ജാലാഭയായ്, കീമപി പദ്മതലയ്യയായി,
ചേലാളമുൽക്കടവടാകൃതിയായ് വിചത്തിൽ
കോലാഹലത്തെ അടിത! കാർമ്മുകിൽ തിങ്ങിടുന്നു.
4. ധാരാധരങ്ങൾ നിജജീവനദായി മിത്ര-
മാരാൽ മറച്ചിത! മദോൽക്കടമാത്തിടുന്നു;
നേരാനു, ജാഡ്യമിയലും മലിനാത്മഭാവ-
മാരാചരിപ്പു, തദവസ്ഥതിതായിരിക്കും.
5. ധീരതമാന്ദ്രം, നിജഭവഗവിഷ്ണുവധിയാകും
തീരന്ദ്രയുമാമര മഹാതിരയെ ബുദ്ധത്താൽ
സൈപരം തകർത്തിപ്പുഴക്കി മറിച്ചു ഘോര-
ഘോരസ്വപരം കൊടിയകാറ്റിത ചീറ്റിടുന്നു!
6. മഷാഖ്യരാക്ഷസി തടിച്ചുടയാമഭിനോൽ-
കുഷാഭോചനൻ നെടുമേഴ്ചു പൂത്തുകാട്ടി,
ഹഷാകലം ബഹുലമട്ടഹസിച്ചിടും ദുർ-
ഘോരവത്തിയെ തിരായിടിയെട്ടിടുന്നു.
7. ഒട്ടിജഗത്തുമുഴുവാൻ ബലമായ് കലുഷം-
മട്ടിൽ ഘനതപമിയലും ഘനഘോരഘോഷം
ത്തെട്ടിഭൂമിച്ചു ജനസംഹതിതന്റെ കണ്ണും
ചൊട്ടിച്ചിടുന്നു ഹൃദയം ഭയമുഡമാക്കി!
8. പരം പ്രസന്നബഹുവണ്ണ ചിലാസി ശൌനാ-
സീരംധനസ്സിത! തസ്സിൽ മലിങ്ങിടുന്നു!
തിരന്ദ്രനിരദഗാത്തിനു മകുഭിപ്ല-
പൂരത്തിനും ഗതിമിൽ തല്ലതിരിട്ടുപാലെ,

9. തിങ്ങുന്ന ഹന്ത! വിചരന്തര സിക്തിമഘം,
മങ്ങുന്നസൂര്യകിരണങ്ങൾ, മഹാസകാരം
പൊങ്ങുന്ന, രാവുപകലെന്ന വിശേഷമാക്ട-
മെങ്ങും തിരിച്ചറിയാൻ പണിയായിടുന്നു.
10. കാളംമറിഞ്ഞുപുനസന്തതി ചക്രവാള-
ത്തോളം പരന്നു മലിനതപമണക്കയാലെ
കാളപ്രദോസതമസാവൃതമാകുമിബ്ദു
ഗോളം മഷിക്കടലിൽ മുങ്ങിയമട്ടിലായി.
11. ചൊല്ലാളം ധനികൾക്കുപാരസ്യവുമായ്,-
പ്പാരിൽ ദരിദ്രകുടുംബം!
വല്ലാതുള്ളഴലാ, സ്തംഭിത കളവിൻ-
ജീവാതുവാഴെങ്ങുമെ
ഉല്ലാസത്തിനപായമാ, യലസത-
സ്താനന്ദമായ്, ഭീതികൾ
ക്കല്ലാം വിശ്രമരംഗമാം പുതുമഴ-
ക്കാലം സമീപിച്ചുതെ.

ഭാർഗ്ഗവന്റെ ഭൂഗുപ്തം.

VII

1. വിവാഹകർമ്മങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു കെഴുതുകാൽ
സ്വയാസഭു പാകമയോദ്ധ്യ പുകവാൻ
ജവാൽ സസൈന്യം ജനകാലയത്തിൽനി-
നവാപ്തഗാർഹസ്ത്യനിറങ്ങി രാഘവൻ.
2. ഉദാരാദിസ്മൃതി മംഗളസ്വപനം
മുദാകലം കേട്ടു മനം കുളുക്കുമ്പോൾ;
സദാരം സാദയ്ജനാദിഃസവിതൻ
തദാ മഹാരാജപഥത്തിലെത്തിനാൻ.
3. സ്വരീതിയാൽ ഭീഷണാസ്ത്രധാരണീ.
ധൂരിണമാം ഭൃശുകുന്ദാൽക്കരം തദാ
തിരീക്ഷണംചെയ്തുവരോധ സുന്ദരീ
പരീതനാം പശ്ചിമൻ പരങ്ങിനാൻ.
4. ദിവാകരൻ മണിമറിഞ്ഞു, തൽക്ഷണം
ദിവാതാസ്സംവൃതയായി മന്നിടം
അവായ്യാഹൃതിയാൽ ഘനസ്വപനം
ജവാൽകല്പണിജഗദന്ധമൊക്കയും.
5. ഭൂസിദ്ധ്യുത്ഥാഭ്യോധിപനന്തരാ വിനി-
ശ്ചസിദ്ധവല്ലാതെ പരങ്ങിനില്ക്കവെ;
പ്രസിദ്ധവൈകുണ്ഠനവംശദേശികൻ
വസിഷ്ഠനഃപ്താളവനോടു ചൊല്ലിനാൻ:—

6. ധരിക നീ, ദുശ്ശക്തങ്ങൾ, തർക്കി-
ല്പരിഷ്കലിലാപിതൃനങ്ങളെങ്കിലും
പരിഭ്രമിക്കാത്തു, നരേന്ദ്ര! നിസ്സംഗം
ഗരിഷ്ഠമത്യാഹിത മൊന്നുമില്ലതേ.
7. പവിത്രകീടന്ത! തവ തെല്ലനിഷ്ഠമുൽ-
ഭവിച്ചിടാമൊന്നിതിലെങ്കിലും, ദൃതം
ശ്രവിക്ക നീ, ദുസ്ഥിവി രീനും മംഗളം
ഭവിക്കുമേ ഭൂപ! ഡിനക്കു മേദരം.”
8. സവിസ്മയം ദേശികവയു് വാങ്മയം
ശ്രവിച്ച ഭൂമീശപരതാരപസിക്കവേ;
സവിഗ്രഹാഹംകൃതിപാൽ പുരരാഭവി
പ്രവിഷ്ണുനായാതൊരു ദിച്ചവിഗ്രഹൻ.
9. ശരിക്കു ലോകത്രയശക്തിയെത്തുണി-
കരിച്ചിടും ദൃഷ്ടിയിൽ തിന്നിടക്കിടെ,
സ്തുതിക്കമാക്രോധഹൃതാശഭിച്ഛിയാൽ
കരിഞ്ഞിടും മന്നിനു ഭീതി നൽകിയും,
10. സിതാഭമാം ഭസ്മമുച്ചു പൂശിയും,
വ്രതാനുരൂപം പരിധാനമേന്തിയും,
തിതാന്തഭീമാകൃതിയാൽ ഭിതീയമാം
കൃതാന്തഭാവം വിവരിച്ചു കാട്ടിയും,
11. കരത്തിൽനിന്നുളളതമുൽഭവിച്ചിടും
പരശപാശത്തിൽ പടുഭിച്ഛിയാടിയാൽ
പരം പരാഭൂതശരീരിഃലാചനോൽ-
കരത്തിനുനേഷഭയം പുലർത്തിയും,

12. കടുസപാത്തിൽ പ്രാധസിച്ചമുഗ്രനാ-
യടുത്ത വിദപൻ ശിവ! രാമ! നിഭ്രം
മിടുക്കെഴും ഭാഗ്യവരാമതാണ പോൽ
കടുപുമാരാമനിയോടെതിക്കുവാൻ?
13. ഉപായമെന്നാണിതി? രേണുകാത്മജൻ
കൃപാവിഹീനൻ, നിലയോ സുദൃഢം
അപാരമാം കൊസലരാജദുർദ്ദശാ-
വിപാകമെന്നോ? കുറിയം നിലക്കുകിൽ.
14. പരം റുപൻ കേണഭയാത്മിയാസ്ത്വനി-
ത്തുരച്ചിടും സൂക്തി ഗണിച്ചിടാതെ താൻ
ദുരന്തഃരാഷാൽ ഖത രാമചന്ദ്രനെ
ത്തിരഞ്ഞു രാജന്യകുലാന്തകൻ ബലാൽ.
15. കുരാഞ്ചലത്തിൽ ക്ഷഴിയെ കലച്ചതാ-
യരാളമാം ചാരുശരാസനത്തൊടും,
ധരാതന്ത്രജാവരാണാത്മമാലയാൽ
വരാഭകോലും വിവിമാറിടത്തൊടും,
16. ഹിതാഹിതാവാര്പ്ലിയിലും സമാനമാ-
യതാന്തമാകും നിലയോടു, മെപ്പൊഴും
നിതാന്തമുറത്താർ കവരം സുധാമയ-
സ്തിതാഭ തൂകും വദനാംബുജത്തൊടും,
17. അഗന്യനൈപുണ്യമൊടും വിളങ്ങിടും
പ്രഗത്ഭന്ത്രംഗാരരസൈകജീവിതം,
അഗഹ്നിതാമനകുലനൈപുണ്യമോജനം,
ജഗത്രയീമംഗളജീവനൈപുണ്യം,

18. കലാനിദാനം, മിഥിലേന്ദ്രനന്ദിനീ-
വിചാസജീവത, കൃപാരസാസ്സഭാ,
തുലാവിമീനാമലകീർത്തികന്ദ, മു-
ജ്ജപലായ്തേജോതിധി, രാജനന്ദനൻ,
19. നിരമയാകാര, നമേയവൈഭവൻ,
ധരാതലാലംകൃതി, രാമചന്ദ്രനെ
ചിരാൽ സമീക്ഷിച്ച പരശ്വധായുധൻ
ധരാസുഗ്രാമണി ചൊല്ലിത്താനിദാ:— (കുളകം)
20. “അരേ! ജളക്ഷത്രിയബാല! ഭൃമ്ഭത!
നരേന്ദ്രഭാവോൽ ബഹുദ്വേച്ഛമാൻ നീ
സ്ഥിരേഷ്ടനീബ്ഭാഗ്ഗ്വരാമനെജ്ജയാ-
ഭരണ തിന്ദിച്ചതു നല്ല കൌതുകം!!
21. അനല്ലയാം ക്ഷത്രിയരക്തധാരയാൽ
നനഞ്ഞാരി രാമപരശ്വധത്തെ നീ
നിനച്ചിടാതപ്രിയമാചരിക്കയോ?
നിനക്കു കാട്ടിത്തരുവൻ ഫലം ജവാൽ.
22. പരം കുമാരൻ കരുണാഹ്വനകിലും
തരത്തിൽ തിന്നെ ബൃത! വിട്ടുകൂടമേ
തിരറ്റളം ക്ഷത്രിയകാളരാത്രി മൽ-
പരശ്വധത്തിന്ന യശസ്സു വന്നുപോം.
23. പ്രതീപഭൂപാലകുലാന്തകൻ ജഗൽ-
പ്രതീതയാം രാമനൊരുത്തനത്ര ഞാൻ
ദേവതീയനില്ലിന്നു തവ പ്രവൃത്തിയാ-
ലതീവ മൽകീർത്തികുളകമായി നി.

24. പുരാണമായി സ്വയമേവ ഭഗവാൻ
 പുരാരിതൻ വില്ല വലിച്ചൊടിക്കയാൽ
 ദുരാത്മഗർവ്വം കരുതാജ്ഞിതൊന്നിനാൽ
 ധരാത്മജാകാന്ത! കൃതാത്ഥനല്ല നീ.
25. ഗരിഷ്ഠി വൈഷ്ണവകാർമ്മ്യം സമു-
 ഭരിച്ചു ഞാനേറുകിൽ, എഷ ഭാഗ്യൻ
 ശരിക്കു നിന്നാൽ ജിതൻ, ഏകിലാ ദ്രവ്യം
 ധരിക്കു നിൻജീവനു നീയധീശനാം.”
26. അതീകീനീമല്യഗനായ് പ്രഗത്ഭമാ-
 മുനീന്ദ്രനിത്ഥം പ്രലപിച്ചുനിത്തുവ,
 വിതീതനായ് രാഘവനോതിനാൻ:—“വിഭോ!
 മതീഷിലാകോത്തമ! കൈതൊഴുന്നു ഞാൻ.
27. തവേപ്ലിതത്തിനെതിരായ് സ്വചാപല-
 പ്രവേശമാടിജനമൊന്നു ചെയ്കിലും
 ജീവത കോപിക്കുകയോ? ഭവാൻ, ഇവൻ
 വിദ്വകമെത്താത്തൊരു ബാലനല്ലയോ?
28. ഞാനങ്ങന്നരളും പ്രകാരമിയി-
 ച്ചാപംകലച്ചിടുവാൻ
 ദീനത്രാണപരായണാമലമതേ! യതിച്ചു
 യോക്കാം തുലോം.
 ഭൂതൻ താവകദാസതാമിവതതിനാകാതെ
 പോയെകിലോ
 മാതംചേൻ മഹാരമാഗ്രണീ ഭവാൻ പക്ഷെ-
 പ്പൊരുത്തക്കണ്ണം.”

29. ഏവം പുഞ്ചിരിച്ചുണ്ടു മന്ദമുഖൈ
 ചൈഷ്ണവം കാമ്യകം
 ലാവണ്യാണ്ണി കുമാരകൻ സവിനയം
 കൈയിട്ടി വാണിടിനാൻ
 ഭാവം കണ്ടു വിദേഹപുത്രി“ധവനി-
 നെന്താണു രണ്ടാമതും
 ഭാവം വേറെപ്പതിനോടു ജവാൽ” ഇതി പരം
 ശങ്കിച്ചു നോക്കിടിനാൾ.

30. ആകർഷിച്ചു ബലന ചൈഷ്ണവമഹാ-
 ചാപം കുലച്ചാരോ-
 ലാകമുദ്രുതി രാമചന്ദ്രനതിൽ ന-
 ല്ലസ്രം തൊടുത്തിടിനാൻ
 ഹാ! കഷ്ടം! ഭൂതവംശജൻ മുനി വല-
 ണ്തന്വിനു ലാക്കായ് സ്വയം
 താകത്തിൻ വഴികാട്ടുമാത്മസുകൃതം
 തൽകേണ്ടിയാന്തു രസഃ!

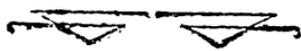
ആശ.

VIII

കേവലം സ്വാമിതന്റെ സേവക്കായ് മാനാഗത-
 ഭാവത്തെ സ്തുചിപ്പിക്കും പുരികക്കൊടിയൊണ്ടും
 പാത്തു തൻമുഖത്തികൽക്കരളും കണ്ണും നിന്തി
 സ്വാസമൃമെന്നിയെ മുന്നിൽ പാശ്ചരത്തുണചോലെ.

തില്ലതിന്നെന്നും ഭൃഷ്ടദാരിദ്ര്യഭുക്താത
 കല്പിച്ചുവണ്ണമെന്നേ നിർഭരം നിബ്ബന്ധിക്കും
 ഭ്രമശയാം പിശാചിഃക ഭസ്മരേ! ഭാരാഭ്യേ!
 ക്ലേശകാരിണി! നിന്നോടാവതല്ലിവൻ തോറു.
 സ്വാതന്ത്ര്യസാപ്തത്തിന്റെ തുമണിക്കവാടത്തെ
 നീതന്നെ ബന്ധിക്കുന്നു നീതിവൈരിണി! നിത്യം
 മന്ത്രനെ ക്ഷണമാത്രംകൊണ്ടോരു മൃഗമാക്കി-
 പ്പാത്തലംതന്നിൽമാറിക്കാണിക്കാംനിനക്കുമോ!
 അതുതമത്രേ നിന്റെ വൈഭവം ജഗത്തികൾ
 കെല്ലു കൂടിടും മൂത്ത ചെപ്പിടിക്കാരി നീ താൻ
 ദാക്ഷിണ്യമില്ല, മൈത്രി സംഗമില്ലാഭി, ജാത്യ-
 പക്ഷപാതമില്ല, ഞ്ഞും സ്വാതന്ത്ര്യം മതിനക്കുള്ള.
 നിർമൂലസങ്കല്പങ്ങൾകൊണ്ടു നീ ചിലപ്പാളി
 ബ്രഹ്മാണുകടാഹത്തെ സ്തുക്തമാമണവാക്കും
 പാരിടം തന്നിലതു മാമുനിശാപത്താലേ
 സാരമ്യം നിനക്കെന്നു മൃശ്യമുകാദ്രിയായി?
 ശ്രാഗരലക്ഷ്മിഃകാമന്ദജമലക്കാവു,
 തുംഗകാന്തിതൻ കന്ദം, സാരസ്യരസായനം,
 പൃതികൾ — ചരാചരാനന്ദകന്ദം — നിന്റെ
 താന്തദ്വൃഷ്ടിയിൽ ശുദ്ധ വെൺകല്പിൻചെറുതുണ്ടും.
 മോഹജീവാതോ! നമ്മു സന്യാസ്യമകേതോ!
 സാഹസോസാദയഭൂമി! ദ്രൗണജന്മസർവ്വസപമ!
 നീ താനീജ്ജഗത്തിന്റെ തീവ്രവൈശസമാശോ!
 നീ താനീജ്ജഗത്തിന്റെ ഭുവ്വകൂടബന്ധം!

ജീവകാരുണ്യം.

IX

1. വാരുറ മെന്തുപ്രകൃതിക്കു പാരിൽ
 ചേരുന്ന ചേദതാമരഭൂഷയായി,
 ചാരപ്രമദപ്രദമായ ജീവ-
 കാരുണ്യമാം സൽഗുണമല്ലസിപ്പു.
2. ശ്രീതാവുമെശപട്ടുവു, മാഭിജാത്യ-
 സ്സീതാത്ഥ, ബോധാദിഗുണങ്ങളൊന്നും
 ധാതാവു നൽകും പുരപുണ്യവിത്താം
 ഭൂതാനു കമ്പക്കു സമങ്ങളല്ല.
3. പേരററ പുണ്യങ്ങളിണങ്ങിയാലും
 കാരുണ്യലീലാപരിപന്ഥി മെന്തുൻ
 പാരഷ്യഭാവോലതപേക്ഷ്യനായി-
 ത്തീരുന്ന, നിക്സസസുരം കണക്ക.
4. എന്താണു വിദ്യാവിനയാദികൊണ്ടു?
 മെന്താണു സാമ്രജ്യസമൃദ്ധി കൊണ്ടു?
 ഹന്താവലപത്തിനു കൊള്ളു; മാർദ്ദ-
 സന്താനതക്കൊക്കുകയില്ലിതാനും.
5. ഹൃതാത്ഥമുദ്ധിപ്രദമൊന്നു; മെന്തു-
 ന്നതാണു മെന്തുതപമണപ്പുതാത്താൽ,
 സ്സീതാനുഭവൈകനിദാനമാകും
 ഭൂതാനു കമ്പാഗുണമായതത്രേ.

6. സാരാത്മമസൗജന്യരഹസ്യമായും,
പേരാൻ പുണ്യാദയകന്ദമായും,
സ്വരാജ്യസംഗ്രഹജ്യാപതാകയായു-
മാരാൽ ജയിപ്പൂ കരുണാവിലാസം.
7. അദ്ധാ! മനുഷ്യതപമഹോപയാഗ-
സിദ്ധാന്തമായും, സുഖമൂലമായും,
ശുദ്ധാത്മകം ഭൂതദയാവിലാസ-
മിലാത്രീതന്നിൽ സതതം ജയിപ്പൂ.
8. ഞ്ഞന ഞ്ഞഖം പരകീയമീക്ഷി-
ച്ചീടുന്ന നേരം കരുണാർദ്രചിത്തം
മൃദുൽക്കടം ചൂണ്ടിളകി ദ്രവതാം
തേടുന്നു, തീയിൽ പുതുവണ്ണപോലെ.
9. ധ്യാ! മന്നിലവ്യാജദയാർദ്രഃപതോ-
ധാമം കലനം, സമബുദ്ധി മേനം,
ശ്രീമന്നരതാം സഹലീകരിക്കു-
മാ മന്ത്രിനത്രേ പരിശുദ്ധഃനകൻ.
10. സാമത്വമെന്തി, നഷ്കെന്തി, നെന്തി-
ന്നീമന്നിൽ മന്ത്രിന മഹാധിപത്വം?
കാമം മിളൽഭൂത ദയാർദ്രനായാ-
ലാ മന്ത്രിനത്രേ ഭൂചി ധന്യ ധന്യൻ.

മരണഭയം.

X

1. ഘനകദംബനാരോധവിചിന്തയാ-
യനഘയാം വിചിന്തരവീഥിയിൽ
ദിനകരൻ ജപലഭക്തകടമുന്തിയായ്
ക്കന്തലൊളിക്കുതിരെയ്തു തുടങ്ങിയാൻ.
2. പരഷ്വാം തപനൻറ കരോൽക്കരം
നിരപമോഷ്ണസുദൃഷ്ടഹമാകയാൽ
പുരശ്രവാ പഥികാവലി വേഗമാൽ-
ത്തരതലാന്തമണഞ്ഞു കിടന്നു തേ.
3. ഭവതമണ്ഡലതാപമണച്ചിട്ടും
ദിവസനാഥകരോൽക്കരശക്തിയാൽ
വിവശനായ് ഭയമാൻ വിധം തദാ
പവനനം ഗതി കിഞ്ചന നിർത്തിനാൻ.
4. ബ്രജനിതോഷ്ണമഹാതപഖൊധയാൽ
ദ്രിജകലം ബത! വിഹപലമായ് ചിരം
നിജകലായ കലങ്ങളിലാത്മജ-
ബ്രജയുതം നീചസിച്ചു തൃഷാകലം.
5. കൊടിയ ചൂടു സഹിക്കുകയാലിളം-
കൊടികൾ വാടിയൊടിഞ്ഞു, നിരന്തരം
രൂപിതസന്ധികളായ് പലമാതിരി-
ച്ചെടികൾ മാഞ്ഞു ചുട്ടു മരയിതലേ.

6. ഇടയിലായതമാം നിഴൽ മന്ദമാം-
യിട ചുരുങ്ങി, വിശാലതയെന്നിടയ്,
വിടപിളുചമണഞ്ഞു നിതാന്തമുൽ-
ക്കടമഹാതപഭീതി കലന്ദുപാൽ.
7. വലിയ വാപികളിൽ കുളിരും തൃഷ്ണ-
വലിയുമകുങ്കരാഹതിഃരൽക്കയാൽ
കലിതബാധമഗാധജഃലാദര-
സ്ഥലിയിലാണ്ടു കിടന്നു സസംഭ്രമം.
8. മിളിതവീര്യവിഭാവസ്യ, ത്രക്ഷയാ-
മൊളിപരമ്പരയാൽ പ്രഹരിക്കവേ,
കുളിരണിക്കു പരം പ്രഭുപണ്ണിതൻ
കുളിമുറിക്കുകമായവലംബനം.
9. വഴി ചെടിഞ്ഞു, മരങ്ങളിൽ ശരി-
ക്കൊഴിവകന്നു കിടന്നുപതുക്കുടവ
മിഴിയടച്ചിട ചർച്ചിതചർച്ചണ-
ഞ്ഞൊഴിൽ തുടങ്ങി രജാകലഗോകുലം.
10. ഇതി ചരാചരതാപവിധായിയാം
കതിരവൻ വിലസും ദിനവേളയിൽ
അതി ശുചാതിജഗദ്ഗൃഹസ്ഥല-
സ്ഥിതി ഹിടാൻ മടിയായവിലകുടമ.
11. പുരനിദ്രാഘനിദ്രാനമരസ്പൃഷ്ടം
പരഷയാം ദിനമദ്ധ്യമഘളയിൽ
ഒരു ദിനം വന്ദവീഥിയിലേകനാ-
യൊരു പുമാനൊരു യാത്ര തുടങ്ങിനാൻ.

12. കുര, കിതച്ചിടറം നട, നിന്ദ്രമാ-
നര, ചിരം പരിജിണ്ണകളേമ്പരം,
അരമപാടവ, മിത്തരമുണ്ടു നിർ-
ഭരമവകുൽ വയോധികലക്ഷണം.
13. പലവിധം വിറകിൻ ചുമടൊന്നു തൻ-
തലയിലുണ്ടുതിനുള്ള കനത്തിനാൽ
ബലവിഹീനവയോധികയാത്ര ഭൃ-
ച്ഛിലപിതശ്ചപസ്യതാഗ്രത തേടിയാൻ.
14. കിമപി ഭൃഗുലഭമാം വഴിയിൽ ചിരം
ചുവടു താങ്ങി നടക്കുകയാലോ!
ക്ലമതിമീലിതലോചനനായ്, മതി-
ഭ്രമിയന്നു തളൻ വഃയാധികൻ.
15. വിമലശീതളമാമൊരു വി.സ്തുത-
ദ്രുമലതാന്തമണഞ്ഞുടനന്തിഃക
ചുമടു താഴ്ന്നിരുന്നവനേകമുര-
ക്കു മയുതം വിലപിച്ചു മഃനാഗതഃ—
16. “അഹഃ! കഷ്ടമരിഷ്ടശതൊച്ചല-
ദ്രുമതദീധിതിദീപിതനായോ!
അഹമിഃതവിധമെത്രദിനങ്ങളാ-
യിഹ കിടന്നുഴലുന്നു നിരാശ്രയം.
17. ബലവിഹീനത, വാല്കകാല, മു-
ജപലഗദാത്തി, വിചത്തിതമാത്രമാദ്
മിലവിടാനൊരുകാശു കരത്തിലി-
ല്ലലകിലീനിലയിൽ ഗതിയെന്തു മേദ്

18. ചിരമുഴന്നു വിശന്നു കിടാങ്ങളുൾ-
ക്കരൾ കരിഞ്ഞു കരഞ്ഞു പറഞ്ഞിടും
പരമവേദന ഭക്തൃ സഹിക്കണം,
യിരയബീജമിതാനിവനൽക്കടം.
19. മുടി മുതൽക്കു ശരിക്കിടിയോളമി-
ല്ലടിനരച്ചു ജരാതൂരനായ ഞാൻ
കൊടിയ വേലകൾ ചെയ്തു മുറക്കു മൽ-
ക്കടി പുലർന്നു, മെന്തൊരു സങ്കടം!
20. മദവലംബകുടുംബമൊരേ നില-
ക്കുദയദുഗ്രഭരിദ്രതയാൽ സദാ
കദനമാൻലയന്നു നിനക്കിലീ-
ഹൃദയശല്യമെനിക്കതിദൃസ്സാഹം!
21. കരണഃചഷ്ടുകറാത്തു, ഭൃശം ജരാ-
ഭരണമായുട, ലൃഴിയിലാരുമെ
ശരണമില്ലിച്ഛ, നീനീചയിൽദ്രുതം
മരണമൊക്കുകിച്ഛിന്നു മരോത്സവം!
22. ഗളമരുകുകയാ ഖത! ദുഃഖഭരണി-
യുളവിൽ, നല്ലതു ദുർവ്വിഷ്യാനമോ?
കിളരുമുൽക്കട ദുഷ്കൃതശക്തിയാ..
ലിളയിലന്തക! ഹന്ത! കഴങ്ങി ഞാൻ”.
23. വിവശനായ് സ്വയമിഷ്ടിനെ വൃദ്ധനാ-
മവനഃതകവിധം വിലപിക്കവെ,
ജവാമൊടനികസിമ്നി യമൻ ബലാ-
പവതരിച്ചു ഭയങ്കരാഗ്രഹൻ.

24. സന്താപിച്ച മുതുകൂട്ടുവാം കിഴവതോ-
ടപ്രേതരാട്ടെത്തി, “നീ-
യെന്താണെന്നെ വിളിച്ചു”തെന്നു ഗൃതിയായ്
ചോദിച്ച നേരത്തു താൻ
“പൊന്താതീച്ചമടൊന്നെടുത്തു തലയിൽ
കേററിത്തരേണം ഭവാനു”
ചിന്താമീന മതായിരുന്നു രസം! ഞ
വൃദ്ധന്റെ മുഗ്ദ്ധാജ്ഞരം.

25. ഈ മട്ടിൽ തന്റെ ചോദ്യത്തിനു മറുപടിയായ്
ശുദ്ധമ വൃദ്ധനായ്-
ഋണമന്ത്യാൻ ഭീതനായ് ചൊന്നൊരു മൊഴി തരസാ
കേട്ടു ശാന്തൻ കൃതാന്തൻ
കാമം ചൊട്ടിച്ചിരിച്ചു; ഹരി! ഹരി! ജര ബാ-
ധിച്ച ജിണ്ണിചൊരംഗ-
സ്സോമം പേറാൻ തൈരുങ്ങും കിഴവനു മുടലിൽ
പ്രേമാമാ കേമമത്രേ!

താഴെ പറയുന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടുക:

കവിമണി, കെ. സി. കുട്ടുപ്പനമ്പ്യാർ,
മലയാളപണ്ഡിതർ,
സാമൂതിരികാളോജ്,
പോസ്റ്റ് — ചാലാപ്പറം.

OR

കെ. ആർ. ബ്രദർസ്,
എജർറോഡ്,
കോഴിക്കോട്.

